

JUUBELID

ENDEL TURBAS – 70

Mulgimaalt pärinev juubilar on sündinud 13. veebruaril 1929. a. Abja vallas talupidajate peres teise ja ühtlasi viimase lapsena. Isa suri varakult ja nii jäi talutöö noore Endli õlgadele. Talutöös karastunud noormehena lõpetas juubilar 1947. a.

Abja keskkooli. Samal aastal jätkusid õpingud Tartu Riikliku Ülikooli põllumajandusteaduskonnas ja aastast 1951 Eesti Põllumajanduse Akadeemia agronoomiateaduskonnas. Stuudiumi lõpetas E. Turbas 1952. a. kiitusega, omandades õpetatud agronoomi kvalifikatsiooni.

Vastloodud Eesti Põllumajanduse Akadeemia vajas noori õppejõude-teadlasi ja E. Turbas osutus üheks prof. O. Halliku poolt väljavalituks. Nii algaski 1952. a. töö EPA mullateaduse ja agrokeemia kateedris, mis kestis kuni pensionile siirdumiseni 1990. Esimesed aastad (1952...1953) töötas juubilar tehnik-agrokeemikuna ja aastatel 1953...1958 assistendina. Sellele järgnes aspirantuur (1958...1961) ja aastatel 1961...1964 taas töö assistendina. Dissertatsioonitöö edukale kaitsmisele 1963. a. järgnes kiire edutamine esialgu vanemõpetajaks (1964), seejärel (1965) dotsendi kohusetäitjaks ja aasta pärast dotsendiks. Kui mitte maha arvata loomungulist puhkust vanema teadusliku töötaja ametikohal (1971...1973) ehk doktorantuuris viibimise aastad, siis töötas E. Turbas dotsendina ligi 25 aastat, s.o. kuni pensionile siirdumiseni 1990. a.

1964. aastal, pärast prof. O. Halliku surma võttis E. Turbas üle oma õpetaja ootamatult katkenud õppe- ja teadustöö. Peamiseks uurimistöö valdkonnaks kujuneski juubilaril happeliste muldade lupjamine, vähemal määral põllukultuuride väetamine. E. Turbase initsiatiivil kujunes kiiresti välja tugev ja teovõimeline happeliste muldade lupjamise alane uurimisgrupp, kus selgitati põlevkivituha ja klinkritolmu efektiivsust erinevates tingimustes, nende mõju mullale ja saagile, aga ka toitainete väljaleostumist mullast ning korduvlupjamisega üles kerkinud probleeme. Nõudliku ja samas heatahtliku juhendamise tulemusena on juubilari käe alt sirgunud mitmeid hinnatud teadlasi ja õppejõude.

Suur on olnud E. Turbase panus ka õppe- ja kasvatustöös. Õppetöö kaudu saab juubilari hin-

nata täpsust, korda ja korrektsust nõudva õppejõuna, sealjuures ei puudu tal aga huumorimeel. Lisaks eeltoodule tuleb E. Turbast lugeda ka heaks kirjameheks. Veel praegugi on üliõpilaste, õppejõudude ja teadurite peres kõrgelt hinnatud juubilari poolt prof. Ü. Olliga kahasse kirjutatud raamat "Agrokeemia laboratoorne praktikum" (Tln., 1969) ning ka õpik "Agrokeemia alused" (Tln., 1971), mille koostaja ja üks autoreid ta oli. Palju on E. Turbas aidanud kaasa EPA teaduslike tööde kogumike koostamisel ja olnud ka mitmeid kordi nende toimetajaks, on teinud kaastööd ja retsenseerinud käsikirju ajakirjadele, Eesti Nõukogude Entsüklopeediale jne. Ta on olnud mitme muldade lupjamise alase komisjoni liige, EPA agronoomiateaduskonna prodekaan jne.

Juubilari sulest on kokku ilmunud üle 130 teadusliku või populaarteadusliku publikatsiooni, 30 ENE või EE lühiartiklit, üle 90 ajaleheartikli, mitmeid tõlkeid ning referaate väliskirjandusest.

Juba ligi 10 aastat pensionipõlve pidav juubilar ei ole kaotanud kontakti oma lähedaste kolleegide ja sõpradega. Teda ei ole unustatud ka põllumajandusministeeriumis, kus muldade lupjamisega seotud tulisemate probleemide lahendamiseks temalt ikka nõu on küsitud. Tasakaaluka ja sõbraliku ning peene huumorimeelega inimesena on E. Turbas alati oodatud seltskonnakaaslane oma sõprade ja kolleegide keskel.

Abikaasa Maimu on EPA lõpetanud agronoom, kelle elutöö on kulgenud samuti EPA-s ja EPMÜ-s. Peres on tütar ja kaks lapselast, kellele nii Endel kui ka Maimu on pühendanud palju hoolt ja vaeva.

Soovime juubilarile ja tema perele tugevat tervist, õnne ja kordaminekuid kõikides ettevõtmistes.

1959. a. agronoomiateaduskonna lõpetajate, kelle akadeemiliseks isaks juubilar oli, samuti kõikide kolleegide ja sõprade nimel soovin palju õnne!

P. Kuldkepp

KALJO KASK – 70

Juubilar on sündinud 14. veebruaril 1929. a. Tartumaal Torma vallas Ookatku külas väiketalupidajate perekonnas. Alghariduse sai Sadala algkoolis. 1947. a. lõpetas Jõgeva Keskkooli 8. klassi ja asus õppima Väimela Põllumajandustehnikumi,

mille täieliku kursuse lõpetas 1949. a. Seejärel töötas Palamuse MTJ-s jaoskonna agronoomina kuni armeesse kutsumiseni 1950. a. aprillikuus. Pärast naasmist armeest 1953. a. asus õppima Eesti Põllumajanduse Akadeemiasse, mille lõpetas 1958. a.

Alates 1955. a. töötas õppimise kõrval laborandina EPA botaanika ja fütopatoloogia kateedris. Pärast EPA lõpetamist suunati tööle Vabariikliku Taimekaitsesejaama Taimehaiguste ja -kahjurite Arvestuse ja Prognoosi Sektori Saku Vaatluspunkti juhatajana. 1961. a. viidi üle Vabariikliku Taimekaitsesejaama peaaagronoomi-fütopatoloogi ametikohale. 1962. a. novembris asus tööle Eesti Maa-viljeluse Instituudi taimekaitse osakonna nooremteadurina.

1965...1966 õppis aspirantuuris fütopatoloogia erialal, 1967. a. kaitses kandidaadiväitekirja teemal "Kõrreliste mükoosid, nende reservatsioonikolded ja tõrjevõimalused Eesti NSV-s". Alates 1966. a. kuni 1994. a. töötas Jõgeva Sordiaretusjaama aretusosakonna resistentsuse ja biokeemia laboratooriumi juhataja ametikohal. Alates 1994. a. töötab Jõgeva Sordiaretuse Instituudis vanemteadurina.

Kaljo Kask on mitmekülgne fütopatoloogia, mükoloogia ja resistentsusaretuse eriteadlane. Tema sulest on ilmunud 83 taimekaitse- ja aianudusalast kirjatööd. Ta on jaganud oma teadmisi, esinedes teaduslikel konverentsidel ja seminaridel. On juhendanud ja oponentinud diplomi- ja magistrantide. Koostöös teiste sordiaretajatega on ta 16 teravilja-, kõögivilja- ja kartulisordi autor või kaasautor. Enam levinud on rukkisort 'Elvi', tomatisort 'Mato', levimas on uus tomati hübriidsort 'Piibe'. Üleandmisel on uus tomatimata aretis L-66/1.

K. Kask on olnud NSV Liidu Lääne Aretuskeskuse ja VASHNIL-i Lääne osakonna taimede immunitedi alaste teaduslik-metoodiliste nõukogude liige. Eesti Loodusuurijate Seltsi mükoloogiasektsiooni aktiivse liikmena on ta korraldanud hulgaliselt seenenäitusi.

Ta on aktiivselt kaasa löönud ühiskondlikus töös, on olnud ametiühingukomitee liige, osa võtnud isetegevusringide tööst, juhendanud vitspunustiste ringi.

Kaljo Kask on tubli perekonnapea, nelja tütre isa, hea vanaisa lastelastele. Tütar Pille jätkab isa tööd, on Jõgeva SAI resistentsuse ja biokeemia laboratooriumi teadur.

Töökollektiivis on Kaljo Kask alati olnud lugupeetud oma tööarmastuse, vastutulelikkuse ja seltskondlikkuse poolest. On alati nõu ja jõuga abiks seal, kus seda vaja.

Kolleegid soovivad juubilarile neid omadusi ning jõudu ja tervist veel paljudeks aastateks.

M. Raudseping

ALEKSANDER MAASTIK – 70

Tehnikadoktor, EPMÜ emeriitprofessor Aleksander Maastik on sündinud 3. märtsil 1929. aastal Austraalias. Samas alustas ka kooliteed, mis hiljem jätkus Tallinnas. Tallinna Polütehnilise Instituudi lõpetas hüdrotehnikainseneri diplomiga 1952. aastal.

Pärast lõpetamist suunati tööle vastloodud Eesti Põllumajanduse Akadeemiasse, mis saigi tema eluaegseks töökohaks. Siin tuli hakata rajama tulevaste maaparandusinseneride õpetamise laboratooriumet baasi.

EPA-s (hiljem EPMÜ-s) oli A. Maastik vanemõpetaja, pärast kandidaadidissertatsiooni kaitsmist teemal "Vee liikumistakistus prismatilistes avasängides" 1961. a. dotsent, hiljem professor, 1994. aastast emeriitprofessor, 5 aastat juhatas maaparanduse ja 5 aastat veemajanduse kateedrit.

EPA-s tuli õpetada erinevaid tehnilisi õppeaineid: hüdraulikat, hüdraulilisi masinaid, puurimistöid ning vee kasutamist ja kaitset. Viimasest sai A. Maastiku põhiala, kus ta on Eestis vaieldamatuks autoriteediks. Pika töö krooniks sai doktoridissertatsiooni kaitsmine 1992. aastal teemal "Veekaitse põllumajanduse".

Aleksander Maastiku suureks armastuseks on eesti keel, mille kasutamise tuline eestvõitleja ta on. Paljude võõrkeelte (inglise, saksa, vene, soome, prantsuse, ka rootsi; vabandan, kui mõni jäi nimetamata) hea oskus koos eriala terminoloogia tundmisega on temast teinud asendamatu spetsialisti ka keelekasutuse vallas. Tema toimetamisel ja sisuliselt põhilise töö tegemisel on trükivalgust näinud "Veekaitse sõnaraamat: soome-inglise-saksa-rootsi-vene-eesti" (Helsinki, 1988) ja "Vene-eesti veesõnaraamat" (Tallinn, 1990). Töö sõnaraamatute kallal jätkub täie hooga ja lõppu ei paista.

Kolleegide poolt soovime jätkuvat energiat ja kordaminekuid kõigis ettevõtmistes.

H. Haldre

KALJU ROOSVE – 70

Eesti Põllumajandusmuuseumi ja endise Eesti Põllumajanduse Akadeemia Ülenurme õppekatsemajandi direktor Kalju Roosve on sündinud 7. märtsil 1929. a. Pärnumaal Saarde vallas Lodja külas Uus-Surtsi talus. Talul, mille suuruseks oli 42 ha, oli suunitlus eesti punast tõugu veiste ja eesti peekonitõugu sigade kasvatamisele. 1937/38. a. saadi talu 5,4 aastalehmalt keskmiselt 4462 kg piima, mis oli üks paremaid tulemusi Pärnumaal.

Alghariduse omandas K. Roosve Lavi neljaklassilises ja Kilingi-Nõmme algkoolis (1937...1943), keskhariduse aga Pärnu I Keskkoolis (1943...1948). 1948. a. asus õppima Tartu Riikliku Ülikooli Põllumajandusteaduskonda zootehnika erialal. Kui 1951. a. kevadel tuli avalikuks, et isa, ema ja vend olid 1949. a. kulakluse tõttu Siberisse saadetud, pidi K. Roosve ülikoolist lahkuma eksmatrikuleerimise tõttu.

1951. a. sügisel moodustati ülikooli rea teaduskondade baasil Eesti Põllumajanduse Akadeemia. Kalju Roosvele anti võimalus jätkata õpinguid mittetatsionaarselt. Ta asus kohe erialasele tööle Tähtvere Katsebaasis Vorbuse osakonnas karjabrigadirina. 1953. a. viidi K. Roosve üle Tartu rajooni "Tuleviku" kolhoosi peazootehnikuks. Samas lõpetas ta 1954. a. töö kõrvalt Eesti Põllumajanduse Akadeemia ja talle omistati õpetatud zootehniku kvalifikatsioon. Peazootehnikuna töötas 9 aastat.

1962. a. sügisel viidi K. Roosve üle sama rajooni "Külvaja" kolhoosi esimeheks, kus töötas ligi 5 aastat.

1967. aastal kerkis päevakorda Eesti Põllumajanduse Akadeemiale kaasaegse õppekatsemajandi rajamine. See ülesanne anti Kalju Roosvele. Nüüd järgnes mitme majandi ümberkorraldamine: likvideeriti "Külvaja" kolhoos ja liideti Ülenurme sovhoosiga, seejärel 1968. a. allutati Ülenurme sovhoos Eesti Põllumajanduse Akadeemiale ja Ülenurmega liideti ka Eerika õppekatsemajand. 1971. a. tuli õppekatsemajandi koosseisu "Raja" sovhoos ja 1978. a. "Teel Kommunismile" kolhoos. Nii kujunes õppekatsemajandi üldsuuruseks ligi 10 000 hektarit, millest haritavat maad oli ligi 7000 hektarit.

Seda õppekatsemajandit juhtis K. Roosve kuni 1989. a. sügiseni. Sama aasta suvel otsiti Eesti Põllumajandusmuuseumile konkursi korras uut direktorit. Eelistuse sai Kalju Roosve.

Juubilari elutööks tuleb lugeda 11 aastat praktilist zootehnilist tööd, 28 aastat Eesti Põllumajanduse Akadeemia Ülenurme õppekatsemajandi juhtimist ja sellele järgnenud Eesti Põllumajandusmuuseumi juhtimist.

Töötades peazootehnikuna ja õppemajandi juhina rõhutas K. Roosve tõuloomakasvatuse arendamist. Tema ja zootehnilise personali juhtimisel kujundati kõikidest majandis aretatavatest loomaliikidest kõrge tunnustusega tõufarmid. Juubilari ennast on nimetatud tulemuste eest autasustatud kahe ordeni ja mitme medaliga.

Eesti Põllumajandusmuuseumist on saanud juhtiv erialane muuseum. Püsinäitustest (kokku 11) on kaheksa rajatud K. Roosve juhtimise ajal, kaht püsinäitust (näituseväljak ja veovahendite näitus) on pidevalt täiendatud. Muuseum oma piimandusfiliaaliga Imaveres ja lihandusfiliaaliga Kuressaares on kujunenud oluliseks keskuseks põllumajanduse arenguloo uurimisel, vanade töövahendite ja tehnoloogiate tutvustamisel ja kogude säilitamisel.

Soovime juubilarile jätkuvat energiat ja tugevat tervist!

J. Kuum

VIRVE KARIS – 70

8. märtsil 1929. aastal sündis Tartumaal Laiuse-Tähkvere vallas Vilhelmine ja Vilhelm Kelderi perekonnas tütar, kelle nimeks pandi Virve.

Kooliteed alustas Virve Lilastvere algkoolis. 1939. aastal asus Keldrite perekond elama Võrumaale, kus Virve

1942. aastal lõpetas Loosi algkooli.

Oli sõjaaeg. Isa-ema otsustasid Eestist põgeneda. Tallinna vallutamise päeval jõuti Virtsu, kust saadi laevale, mis viis Saksamaale. Isa leidis kohe tööd. Berliini lähistel talus jätkus tööd ka tütrele. Oma silmaga nägi Virve Berliini pommitamist. Elbest ei jõutud aga õigel ajal üle, Ida-Saksa piir oli ees.

Nii hakkas perekond jalgsi tagasi koju tulema. Ainult väga tublid ja kokkuhoidvad isa-ema suutsid kaitsta 16-aastast neiu sõjakoleduste eest. Jõuti jällegi Võrumaale. 1946. a. sügisel astus Virve Väimela Põllumajandustehnikumi, mille lõpetas 1949. aastal nooremagronoomina. Sama aasta sügisel astus ta õppima Tartu Riikliku Ülikooli põllumajandusteaduskonda. 1954. a. lõpetas

Eesti Põllumajanduse Akadeemia õpetatud agroomi kutsega. Viimasel kursusel abiellus ta kursusekaaslasega Harry Karisega. Tööle suunati Virve Karis Märjamaa rajooni Sipa masina-traktori-jaama.

Eesti Loomakasvatuse ja Veterinaaria Teadusliku Uurimise Instituuti asus juubilar tööle 1. augustil 1955. aastal ning on töötanud mitmetel ametikohtadel vanemlaborandist söötmise sektori juhatajani välja. 1967. aastal kaitses Virve Karis dissertatsiooni teemal “Hübriidkaalika ja pool-suhkrupeedi efektiivsus piima tootmisel”, mille järgi omistati talle põllumajandusteaduste kandidaadi kraad. Viimastel aastatel on tema põhiliseks uurimisteemaks olnud vabariigis toodetud silode energeetilise tiheduse ja proteiinisalduse suurendamise võimaluste selgitamine.

1983. aastast omab juubilar vanemteaduri kutsetunnistust. Juubilaril on ilmunud üle 100 teadustöö ja artikli. Virve Karis on vabariigi kõigis maakondades tuntud lektorina põllumajandusloomade söötmise alal. Ta on Eesti Vabariigi söötmisalase koordineerimiskomisjoni liige selle asutamisest peale ning olnud kraaditaotlemise nõukogu ja teadusnõukogu liige.

Virve Karis on suur loodusesõber. Piusa kaldal asuvale Keldriveskile on juubilar koos perekonnaga loonud kauni suvekodu, mille ümbruse metsades armastab ta käia seenel ja marjul.

Juubilaril on poeg Alar, kellest on saanud tunnustatud teadlane TÜ Molekulaar- ja Rakendusbioloogia Instituudis. Erilist rõõmu ja abi tunneb ta kolmest lapselapsest.

Soovime ärksale teadlasele, alati abivalmis nõuandjale ja sõbralikule kolleegile palju jõudu ja tegutsemislusti igapäevatoos, rahuldust ja rõõmu tehtud töödest ja tegemistest ning tervist ja indu järgnevateks aastateks.

H. Kaldmäe

TÕNU TOIM – 60

Tõnu Toim on sündinud 16. jaanuaril 1939. a. Tartus Toimide perekonna viimase lapsena. Isa Ants oli kiviraidur, ema Feodosia kodune.

Ärksa meele ja teadmisjanu tõttu polnud tal raskusi hariduse omandamisel: 1957. a. lõpetas ta Tartu I Keskkooli

ning 1962. a. Eesti Põllumajanduse Akadeemia zootehnikateaduskonna. Esimesed tööriistad sai

T. Toim juba varases lapsepõlves, sest isa surm sundis koolivaheaegadel lisateenistust otsima. Noorusaja huvide hulka kuulus sport, eeskätt kaas- aegne viievõistlus, milles erilist kaalu omas ujumine.

Pärast kõrgkooli lõpetamist suunati Tõnu tööle V. Sassi nimelisse sovhoosi zootehnik-selektioonäärina. Sealt edasi edutati ta Kambja sovhoosi peazootehnikuks. Üheksa aastat Kambjas peazootehniku ametit pidanud, sai temast 1973. a. Vabariikliku Jõusööda Kesklaboratooriumi juhataja. 1973. a. omandas Tõnu töö kõrvalt õppides Tartu Riiklikust Ülikoolist teise kõrghariduse diplomi, sedapuhku psühholoogi oma. Vabariikliku Jõusööda Kesklaboratooriumi juhina sai ta töötada napilt paar aastat, sest Kambja sovhoosis ootas teda 1975. a. direktori ametikoht. Tema hea organiseerimisvõime ning juhtimisoskus ei jäänud märkamata ka Tartu rajooni juhtidele. 1979. a. valiti Tõnu Toim Tartu rajooni RSN Täitevkomitee esimehe asetäitjaks.

Vabariiklikus Jõusööda Kesklaboratooriumis töötades algas T. Toimi teadustegevus, mida ta ei jätnud ka järgnevatel ametikohtadel. EPA sööt- miskateedri mittekoosseisulise aspirandina kaitses ta 1984. a. kandidaadidissertatsiooni teemal “Sigade segajõusööda hindamine ja nendes proteiinisalduse alandamise võimalused”. Põllumajandusteaduste kandidaadi kraad kinnitati Moskvast Kõrgema Atestatsioonikomisjoni poolt 1985. a., kuhu juubilar oma töö põhiseisukohtade esitamiseks täiendavalt aru andma kutsuti.

Tema sulest on ilmunud trükis üle 50 teadus- artikli eeskätt põllumajandusloomade söötmise alalt.

Alates 1985. a. töötab Tõnu Toim põlluma- jandusministeeriumis mitmesugustel ametikohtadel. Praegu maaelu arengu osakonna teaduse, koolituse ja nõuande büroo juhataja kohusetäitjana.

Tänaeni on Tõnu Toim säilitanud reipuse, rõõmsa meele ja hea suhtlemisoskuse.

Koos abikaasa Tiiaga on üles kasvatatud tütar Tea ja poeg Toomas, keda alati külla oodatakse. Tõnu on armastatud ja hinnatud vanaisaks neljale lapselapsele.

Soovime juubilarile edaspidiseks palju jõudu, head tervist, jätkuvat tööindu ning edu kõikides ettevõtmistes.

M. Piirsalu

REIN MEE – 60

Juubilar on sündinud 24. jaanuaril 1939. a. Võru linnas. Kooliaastad möödusid Võru Fr. R. Kreutzwaldi nim. Keskkoolis, mille lõpetamise järel alustas Rein Mee õpinguid Eesti Põllumajanduse Akadeemia zootehnika osakonnas. EPA lõpetamisel talle omistatud õpetatud zootehnika kvalifikatsioon viis R. Mee 1963. a. tööle Võru rajooni Lepassaare sovhoosi peazootehnikuks. Töötee katkestas sunniviisiline teenimine Nõukogude armees. Sõjaväest naasnuna asus Rein Mee tööle Paide Põllumajandusvalitsuses vanemzootehnikuna. 1969. a. leidis juubilar oma tõelise kutsumuse, võttes enda õlgadele Torma Karusloomakasvanduse farmi juhataja ameti. Rein Mee isikus olid õnnelikus ühenduses praktik ja teoreetik, mistõttu oli loogiline, et tasapisi alustati farmis ka teadusliku uurimistööga. Eesti Põllumajanduse Akadeemia eriloomakasvatuse kateedri mittekoosseisulise teadurina hakkas ta uurima naaritsate ja sinirebaste söötades tooreste lihasöötade asendamise võimalusi kondi-verejahuga. Uurimistöö oli otseselt tingitud tolleaegsetest majandusoludest ja äratas üleliidulist huvi. 1985. aastal vormistas Rein Mee senised uurimused kandidaadidissertatsiooniks “Kondi-verejahu kasutamine tooreste lihasöötade asendajana naaritsate ja sinirebaste ratsioonides”, mille ta ka edukalt kaitses. 1986. a. edutati Rein Mee Hulja sovhoosi direktoriks, kellena ta töötas kuni 1994. aastani. Ka sellel töökohal ei katkestanud Rein Mee teaduslikku uurimistööd. Tema huvi pälvisid Eesti kohaliku tooraine kasutusvõimalused karusloomade ratsioonides loomsete söötade asendussööta-dena. Ta uuris ka atsidofiilbakterite söötmist ja karusloomade sööda granuleerimist. Loodi sidemed Taani teadlastega ja Chicago zooloogiainstituudiga. Uurimistööde tulemused koondas juubilar 1994. a. kokku doktoridissertatsiooniks “Tooreste loomsete söötade asendamise võimalusi kiskjaliste karusloomade ratsioonides”, mille kaitsmine andis talle filosoofiadoktori kraadi põllumajandusloomade söötmise alal. Turumajandus, välismaa moesuundade muutumine, finantskrahhid ja Venemaa turu sulgumine löid Eesti karusloomakasvatusel jalad alt ja lõpetasid ka teadusliku uurimistöö võimalused. Uuenenud Eestis on Rein Mee töötanud Vinni vallavanemana ja Eesti Maarahva Erakonna nõunikuna. Oma juubelipäeva tähistab Rein Mee Saeva Kindlustuses põllumajanduskindlustuse koordinaatorina. Kõikidel senistel töökohtadel on

Rein Mee pälvinud lugupidamise oma läheda loomu, aususe ja huumorimeelega.

Rein Mee elu lahtumatuks kaaslaseks on olnud sport. Poksimises jõudis ta meistersportlase nimetuseni, tänaseni tegeleb aktiivselt tervisesportiga, mängides korvpalli ja lauatennist. Rein Mee on ka Rakvere võistkonnas tunnustatud mälumängur.

Rein Mee on isaks kolmele lapsele, kes kõik on juba leidnud kindla koha elus, ja vanaisaks neljale lapselapsele.

Lootuses, et kord tuleb aeg, kus karusloomakasvatus saab Eestis jälle kasutoovaks põllumajandusharuks ja Rein Meele avanevad uued võimalused uurimistööks, soovivad juubilari sõbrad ja mõttekaaslased talle õnne, tervist ja entusiasmi säilimist!

V. Tikk

ANNE LUIK – 50

3. märtsil tähistab oma esimest juubelit EPMÜ Taimekaitse Instituudi juhataja professor Anne Luik. Juubilar on sündinud paljulapselise pere viimase lapse-na Valgamaal Lüllemäel. Lapsepõlv ja kooliaastad möödusid Mulgimaa kauni looduse rüpes.

Halliste kooliaed ja liigirikas park mõjutasid oluliselt noore inimese ilumeelt ja ellusuhtumist. Eks siit sai alguse juubilari sügav huvi looduse ja seal toimuva vastu. Lõpetanud 1967. aastal Viljandi C. R. Jakobsoni nimelise keskkooli, asus ta samal aastal õppima Tartu Riikliku Ülikooli bioloogiaosakonda, mille lõpetas 1972. aastal bioloog-geenetikuna. Juba teise kursuse üliõpilasena asus ta uurimistööd tegema TA Zooloogia ja Botaanika Instituudi biotõrje laboris. Nii oligi ülikooli lõpetamise loogiliseks jätkuks aspirantuur samas laboris. Kandidaadidissertatsiooni “Talvise nõrga puhkeseisundi iseloomustus mõnedel putukaliikidel” kaitses ta edukalt 1975. aastal ja töö pälvis noorteadlaste vabariikliku preemia.

1976. aastal asus Anne Luik assistendina tööle EPA aianduse ja taimekaitse kateedrisse, mille dotsendist juhatajana aastatel 1987...1990 saavutas ta aianduse eriala õpetamise taasavamise ning kateedri Raja õppe-katseiaia säilimise õppebaasina. Üheksakümnendate alguses alustas ta aktiivset tegevust teadus- ning õppetöö paremaks integreerimiseks. Pingutuste tulemusena ühines

1992. aastal TA Zooloogia ja Botaanika Instituudi eksperimentaalentomoloogia labor EPMÜ taimekaitse osaga ning moodustus EPMÜ Taimekaitse Instituut, mille professorist juhatajana töötab juubilar praegugi. Üliõpilastega oskab Anne Luik leida hea kontakti. Ta on õpetanud zooloogiat, põllumajanduslikku, aianduslikku ja metsaentomoloogiat. Juubilaril sulest on ilmunud arvukalt erialast kirjandust – “Putukate morfoloogia”, “Köögililjakultuuride kahjurid”, “Taimed putukate mõjutajatena” jt. Ta on juhendanud hulgaliselt üliõpilaste diplomi-, lõpu-, magistri- ja doktoritöid. Oma teadmisi on Anne Luik täiendanud nii kodukui välismaal ning on agaralt organiseerinud üliõpilaste ja kaadriõppurite saatmist välismaale praktikale.

Anne Luige teadustöö on seotud kahjurputukatega nii põllul kui metsas. Ta on uurinud nende ökofüsioloogiat, peremeestaimede ja fütofaagide vastastikuseid suhteid. Viimasel ajal, olles mitme uurimisprojekti juht, on juubilar pühendunud kahjurputukate keskkonnasäästlike tõrjevõtete uurimisele ning propageerimisele. Tulemuste põhjal on ta avaldanud enam kui 80 teadusartiklit. Samuti on ta esinenud paljudel teaduskonverentsidel nii kodukui välismaal ja ülemaailmsel kongressidel. Ta on olnud Eesti Teaduse Sihtasutuse põllumajan-

dusteaduste ekspertkomisjoni liige, TA Zooloogia ja Botaanika Instituudi teadusnõukogu liige jne. Käesoleval ajal võtab ta osa rahvusvaheliste projektide, nagu Taani Århusi Ülikooli putukate lõhnaorienteerumise programmi, samuti rahvusvahelise mullateadlaste mullaviljakuse uurimisgrupi (IOSDV) tööst.

Anne Luik on ka ELUS entomoloogia sektiooni liige ja Eesti Taimekaitse Seltsi üks taasasutajaliikmetest ning selle aseesinaine. Tema eestvedamisel on saanud traditsiooniks igasügisel üleriigilised temaatilised taimekaitsepäevad, kus osalevad nii praktikud kui teoreetikud kogu Eestist.

Töö ja aktiivse ühiskondliku tegevuse kõrval jääb juubilaril aega ka kodu ja üliõpilasest poja tarvis.

Anne Luik on aktiivne ja ettevõtlik, laulning muusikalembene. Instituudis ei möödu ühtegi tähtpäeva ilma Anne algatatud ja eeslauldud lauludeta. Soovime juubilarile jätkuvalt reipust ja teotahet, rõõmu ja rahuldust tehtud töödest.

Ü. Lauk